

รวบรวมงานวิจัยในอุทยานแห่งชาติภาคใต้

งานวิจัย : ปี 2537

การสำรวจสภาพป่าเพื่อกำหนดเส้นทางศึกษาธรรมชาติอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
กรมป่าไม้
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทคัดย่อ

การเดินป่า เป็นกิจกรรมที่สำคัญกิจกรรมหนึ่งที่ได้รับคามนิยมนักท่องเที่ยวที่รักธรรมชาติ เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสชมทิวทัศน์และสภาพแวดล้อมของธรรมชาติที่สวยงาม นอกจากนี้ยังทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และความเข้าใจในเรื่องธรรมชาติตลอดจนเป็นการออกกำลังกายอีกทางหนึ่ง แต่ประโยชน์ที่นักท่องเที่ยวจะได้รับมีมาน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของกิจกรรมในเส้นทางและการกำหนดเส้นทางเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการสำรวจในครั้งนี้ เพื่อทำการสำรวจสภาพป่าบริเวณเขาหนามเตย ถ่ายเยาชนจุพารณ์ ไปจนถึงบริเวณน้ำตกคาคาฟ้าของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อกำหนดเส้นทางศึกษาธรรมชาติ และ โปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติในเส้นทาง เพื่อให้เกิดการเดินป่าศึกษาธรรมชาติเป็นกิจกรรมหนึ่งของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของกลุ่มเยาวชนที่มีกิจกรรมพักผ่อน ภายใต้โครงการสถาบันวิจัยจุพารณ์ ตลอดจนรองรับนักท่องเที่ยวและผู้สนใจการเดินป่าศึกษาธรรมชาติทั่วไปด้วย

การสำรวจป่าเพื่อกำหนดเส้นทางเดินป่า ดำเนินการโดย

- 1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เพื่อพิจารณาบรรทัดฐานและหลักการของทางเดินศึกษาธรรมชาติ ลักษณะรูปแบบและองค์ประกอบของเส้นทางที่เหมาะสม เรื่องราวที่จะสื่อในเส้นทาง แนวทางการคัดเลือกและออกแบบเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ
- 2) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ที่จะสำรวจ โดยตรวจสอบจากภาพถ่ายทางอากาศแผนที่ภูมิประเทศ ตลอดจนแผนที่ธรณีวิทยา
- 3) วางแผนการสำรวจในพื้นที่โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนาม ในเรื่องของลักษณะภูมิประเทศ ระบบนิเวศ พืชพรรณ สิ่งแวดล้อม เอกลักษณ์เด่นของพื้นที่ที่ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่น่าสนใจ การเข้าถึงบริเวณที่กำหนดให้มีกิจกรรม และปัจจัยประกอบอื่นๆ
- 4) ดำเนินการประเมินข้อมูลและศักยภาพของพื้นที่ กำหนดเส้นทางเดินป่าที่เหมาะสม
- 5) ทำการรังวัดเส้นทางเดินป่าที่เลือกพร้อมกำหนดแผนพัฒนา และการจัดการสื่อความหมาย

ในแต่ละจุดที่เลือก

ผลการศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดเส้นทางศึกษาธรรมชาติในเขตอุทยานแห่งชาติได้รื้อเป็น 2 ลักษณะ คือ ทางเดินศึกษาธรรมชาติ (Nature trail) และทางเดินศึกษาธรรมชาติระยะไกล (Hiking trail) ตามรายละเอียดดังนี้

1. เส้นทางศึกษาธรรมชาติเขาหนามเตย มีระยะทางประมาณ 1,900 เมตร ใช้เวลาเดินศึกษาธรรมชาติประมาณ 90 นาที โดยมีจุดเริ่มจากบริเวณศาลาทรงงานและไปสิ้นสุดที่บริเวณค่ายพักแรมจุฬาภรณ์ เส้นทางนี้มีจุดเด่นที่น่าสนใจ คือ ป่าดิบชื้นที่ยังคงสภาพธรรมชาติสมบูรณ์ ประกอบด้วยไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ที่หาดูได้ยากในพื้นที่นอกเขตป่าอนุรักษ์ สภาพสังคมพืชและระบบนิเวศป่าดิบชื้น วัฏจักรการย่อยสลายพุ่ม ขบวนการทดแทนของป่าผืนนี้ นอกจากนี้ยังเป็นเส้นทางที่สามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์จากจุดชมวิว ซึ่งสามารถสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ใช้เส้นทางได้อีกด้วย

2. เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติระยะไกลน้ำตกดาตฟ้า มีระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินประมาณ 2 วัน พักค้างในป่า 1 คืน โดยมีจุดเริ่มที่เขาหนามเตยด้านใน ไปสิ้นสุดที่บริเวณน้ำตกดาตฟ้า เป็นเส้นทางที่เหมาะสมสำหรับผู้รักธรรมชาติ และมีประสบการณ์ในการเดินป่าเป็นอย่างดี รวมทั้งมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ผู้ใช้เส้นทางจะได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพป่าดิบชื้น สภาพต้นน้ำลำธาร สภาพการทดแทนของสังคมพืช การศึกษาร่องรอยและแหล่งที่อาศัยของสัตว์ป่าที่ปรากฏร่องรอยให้เห็นตลอดเส้นทาง อีกทั้งยังมีน้ำตก ลำธาร วิถีทัศน์ และความงดงามของธรรมชาติให้ชื่นชมเป็นระยะๆตลอดเส้นทาง

ในการศึกษาครั้งนี้ ข้อเสนอของการสำรวจนำไปสู่การจัดทำแผนและรายละเอียดในการปรับปรุงเส้นทาง การจัดระบบสื่อความหมาย ในเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติเขาหนามเตย เพื่อเสนอของบประมาณดำเนินการเป็นรูปธรรมต่อไป

งานวิจัย : ปี 2542

การแพร่กระจายและความชุกชุมของสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมขนาดใหญ่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บุษบง กาญจนสาขา

บทคัดย่อ

การศึกษาการแพร่กระจายและความชุกชุมของสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมขนาดใหญ่ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง ได้ดำเนินการในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2540 ถึงเดือนมกราคม 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการติดตามศึกษาสถานภาพของสัตว์ป่าขนาดใหญ่ภายหลังมีการสร้างเขื่อนรัชชประภา อันเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ การศึกษาได้ดำเนินการเป็น 2 วิธีการ โดยการสำรวจนับความถี่ในการพบรอยเท้าสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมขนาดใหญ่ ตามเส้นสำรวจเส้นละ 1 กิโลเมตร จำนวน 12 เส้นทาง ในพื้นที่สำรวจ 7 แห่ง เป็นระยะทางทั้งหมด 84 กิโลเมตร และโดยการตั้งกล้องดักถ่ายภาพสัตว์ป่าตามเส้นทางด้านจำนวน 54 จุด นับเป็นจำนวน คืนที่วางกล้องทั้งหมด 1026 คืน ได้สำรวจพบสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมขนาดใหญ่ 14 ชนิด คือ ช้าง สมเสร็จ กระตัง เลียงผา กวาง เก้ง เก้งหม้อ หมูป่า หมูหมา หมูควาย เสือดำ เสือลายเมฆ เสือไฟ และสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมขนาดเล็ก 11 ชนิด ซึ่งจากการสำรวจทั้งสองวิธีการพบว่า ป่าคลองแสง และป่าคลองหยา เป็นพื้นที่ที่มีสัตว์ป่าขนาดใหญ่อาศัยอยู่ชุกชุมที่สุด ในกลุ่มสัตว์กินพืชแล้วหมูป่าเป็นสัตว์ที่ชุกชุมมากที่สุด สมเสร็จและเก้งมีค่าความชุกชุมต่ำที่สุดและจากการสำรวจโดยการตั้งกล้องดักถ่ายภาพพบว่าหมูป่ามีค่าความชุกชุมสูงสุด ขณะที่เก้งหม้อและช้างป่า มีความชุกชุมต่ำที่สุด สำหรับในพวกสัตว์กินเนื้อ หมูหมาจัดได้ว่ามีค่าความชุกชุมมากที่สุด

ในการศึกษาการแพร่กระจายของสัตว์ป่าได้พบว่าในกลุ่มสัตว์กินพืชนั้น การสำรวจโดยดูจากรอยเท้าจะให้ผลที่ชัดเจนและเหมาะสมกว่าการสำรวจโดยใช้กล้องดักถ่ายภาพโดยพบว่า หมูป่า เก้ง สมเสร็จ และกระตังจะมีการกระจายไปทั่วพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สำหรับช้างและกวางนั้นพบอาศัยอยู่ในพื้นที่บางส่วนของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า กวางป่าพบค่อนข้างชุกชุมในป่าคลองหยา คลองแสง และคลองมอญ ขณะที่พบช้างป่ามีความชุกชุมในป่าคลองแสง ส่วนเก้งหม้อนั้นข้อมูลจากกล้องดักถ่ายภาพสำรวจพบเก้งหม้ออาศัยอยู่ในบางพื้นที่ โดยพบในป่าคลองแสง คลองควน คลองหยา และคลองมูย ขณะที่เลียงผาพบทั่วไปตามสันเขาและริมห้วยในพื้นที่ป่าคลองแสง คลองมูย คลองมอญ และ

คลองหยี

สำหรับในกลุ่มสัตว์กินเนื้อแล้ว การสำรวจโดยวิธีการตั้งกล้องดักถ่ายภาพนับเป็นวิธีที่เหมาะสม โดยเฉพาะกลุ่มสัตว์กินเนื้อขนาดเล็กหลายชนิดที่สังเกตรอยเท้าได้ยากกว่า เนื่องจากมีน้ำหนักตัวเบาในการศึกษาครั้งนี้ปรากฏว่า ไม่พบร่องรอยของหมาใน วัวแดง และเสือโคร่งเลย การหายไปของสัตว์ป่าทั้ง 3 ชนิดที่ชอบอาศัยอยู่ตามพื้นที่ราบนี้อาจเกิดมาจากการที่ที่ราบถูกน้ำท่วมไป มีผลทำให้ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์เหล่านี้ลดหายไป จนทำให้สัตว์ป่าเหล่านี้สูญหายหรือมีจำนวนน้อยลงจนหาได้ยากมาก อย่างไรก็ตามจากการศึกษาครั้งนี้ได้สำรวจพบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ ได้แก่ เสือไฟ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่งในผืนป่าแห่งนี้

Distribution and Relative Abundance of Large Mammals in Khlong Saeng Wildlife Sanctuary Surat Thani Province

Budsabong Kanchanasaka

Abstract

A study on the distribution and relative abundance of large mammals in Khlong Saeng Wildlife Sanctuary was undertaken from February 1997 to January 1999 to investigate the status of large sized wild animals after the construction of Ratchaprapa Dam that caused a change in the wildlife habitat. The study was conducted using two methods. Groups of twelve 1 kilometer transects were set in seven location to find out the frequency of occurrence of mammal tracks. Wild mammals were also surveyed in 54 locations using camera traps to determine distribution and relative abundance. One thousand and twenty six trap nights were conducted over the survey sites. Fourteen species of large mammals, elephant, tapir, gaur, serow, sambar deer, leopard, clouded leopard, golden cat and eleven species of small carnivores were found. The results showed two important wildlife habitat sites, Khlong Saeng and Khang Ya which have a high abundance of wild animals. The survey of tracks and camera trapping showed that wild boar had the highest abundance in the sanctuary. The track survey also showed that tapir and barking deer and the lowest abundance while the camera trapping showed that fea' s barking deer elephant had the lowest. For the carnivores, sun bear had the highest abundance.

From the presence of track wild boar, barking deer, tapir and gaur are distributed through the sanctuary areas while elephant and sambar deer occurred in some part. Camera trapping enabled the presence and distribution of fea's barking deer and serow to be recorded as these two species are difficult to recognize by their tracks

The resulte showed that tracks surveys for herbivorous mammals was more effective for

distribution studies than camera trapping. Camera trapping was useful for surveying carnivores especially small carnivores.

งานวิจัย : ปี 2543

แนวทางการจัดการพื้นที่ป่ากันชนของอุทยานแห่งชาติเขาหลวงกรณีศึกษา ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

อร่าม ศรีปรังค์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ – สังคม ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ – สังคม ที่มีต่อการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของราษฎร และแนวคิดเกี่ยวกับพื้นที่กันชนของผู้นำชุมชน เพื่อหาแนวทางการจัดการพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติเขาหลวง : กรณีศึกษา ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล จากหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 102 คน และจากผู้นำชุมชน จำนวน 30 คน ประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าไค-สแควร์ และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ 0.1

ผลการศึกษาพบว่า ราษฎรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 50 ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4 คน ประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยการทำสวนสมรมเป็นอาชีพหลัก มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปีประมาณ 44,648 บาท ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพึ่งพิงทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ การเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมทางสังคม และการเป็นผู้นำชุมชนของหัวหน้าครัวเรือน สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าไม้ พบว่า การมีหัวหน้าครัวเรือนเป็นชาย การมีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำชุมชน การเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมในชุมชน และการมีทำเลที่อยู่อาศัยภายในเขตอุทยานแห่งชาติ จะมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สำหรับแนวทางการจัดการพื้นที่กันชนของอุทยานแห่งชาติเขาหลวงนั้น จากการศึกษาพบว่า ราษฎรส่วนมากไม่มีความรู้เกี่ยวกับพื้นที่กันชน แต่เห็นด้วยและคิดว่ามีประโยชน์ ดังนั้นรูปแบบของการบริหารจัดการพื้นที่กันชนควรให้ชุมชนมีส่วนร่วม ดังนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรที่บุกรุกจับจองพื้นที่อุทยานแห่งชาติเพื่อทำสวนสมรมได้ทราบและร่วมกันทำแนวเขตที่ชัดเจนเพื่อลดการบุกรุกพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติเขาหลวง

ความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง และพื้นที่ป่ารอบอ่างเก็บน้ำรัชชประภาตอนล่าง

บุญบง กาญจนสาขา

บทคัดย่อ

การศึกษาความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสงและพื้นที่รอบอ่างเก็บน้ำรัชชประภาตอนล่าง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการในระหว่างเดือนมกราคม 2540 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2543 เพื่อติดตามศึกษาสถานภาพและความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนม หลังจากมีการสร้างเขื่อนรัชชประภาขึ้นลำน้ำคลองพะแสง ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพพื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าในบริเวณนั้น การศึกษาได้ดำเนินการโดยวิธีการสำรวจโดยตรง และจากร่องรอยของสัตว์ป่าที่ทิ้งไว้ตามเส้นทางค่าน และเส้นทางสำรวจสัตว์ป่า ร่วมกับการดักจับสัตว์ป่า โดยการใช้ดักขี้นกและกรงดักขนาดเล็กและขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังนำกล้องถ่ายภาพสัตว์ป่าไปติดตั้งตามเส้นทางค่านเพื่อถ่ายภาพสัตว์ป่าที่ใช้เส้นทางค่านเหล่านี้ด้วย จากการศึกษาได้สำรวจพบสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมเพิ่มจากรายงานการสำรวจในปี 2530 และ 2538 จำนวน 30 ชนิด ได้แก่ ค้างคาวกินผลไม้ 5 ชนิด ค้างคาวกินแมลง 12 ชนิด สัตว์กินเนื้อ ได้แก่ ชะมดลายแถบ อีเห็นลายพาด เพ็ญพอนเล็กสีน้ำตาล พังพอนกินปู เสือไฟ นากใหญ่ขนเรียบ และนากเล็กเล็บสั้น กระรอก 3 ชนิด อ้นกลาง อ้นเล็ก และเม่นหางพวง รวมเป็นสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมที่ยังพบอาศัยในพื้นที่ป่าคลองแสง 95 ชนิด ในจำนวนนี้จัดเป็นสัตว์ป่าที่มีสถานภาพหายาก และอยู่ในภาวะที่ถูกคุกคามในพื้นที่ป่าคลองแสงอยู่ 6 ชนิด ได้แก่ เสือโคร่ง หมาใน วัวแดง เสือปลา กระจงควาย และค้างคาวท้องน้ำตาลสุราษฎร์ ในการศึกษาสามารถยืนยันสถานภาพของสัตว์ป่าหายากที่เคยสำรวจพบในปี 2530 แต่ไม่พบในปี 2538 ได้ 13 ชนิด อาทิเช่น แมวลายเห็นอ่อน เสือลายเมฆ หมิวควาย อีเห็นหน้าขาว หมิวขอ หมูหรีง และหนูเหม็น ฯลฯ

งานวิจัย : ปี 2544

ความหลากหลายและการแพร่กระจายของสัตว์กินเนื้อในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง

บุญบง กาญจนสาขา

บทคัดย่อ

สัตว์กินเนื้อเป็นสัตว์ที่อยู่ในระดับยอดของห่วงโซ่อาหารในระบบนิเวศ จึงค่อนข้างอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ความหลากหลาย ความหนาแน่นของประชากรของสัตว์ป่ากลุ่มนี้ในพื้นที่ จึงสะท้อนให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของสังคมสัตว์ป่าอื่นๆ และสภาพแวดล้อมในพื้นที่ด้วย จากการสำรวจโดยการถ่ายภาพสัตว์ป่าด้วยกล้องอัตโนมัติ การสำรวจรอยเท้าบนที่เหยียบ การดักจับและการสำรวจโดยตรง ในพื้นที่ศึกษา 7 แห่ง ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง จ.สุราษฎร์ธานี ปรากฏว่ามีสัตว์กินเนื้ออาศัยอยู่ในป่าแห่งนี้ 23 ชนิด ในจำนวนนี้มีสัตว์กินเนื้อที่เป็นสัตว์ป่าสงวนอยู่ด้วย 1 ชนิด คือแมวลายหินอ่อน และข้อมูลจากกล้องถ่ายภาพพบว่า หมีหมาซึ่งเป็นสัตว์กินเนื้อขนาดใหญ่ที่กินทั้งพืชและสัตว์มีความชุกชุมสูงสุดและมีการกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ ขณะที่เสือลายเมฆและเสือไฟซึ่งเป็นเสือขนาดกลางมีความชุกชุมสูงกว่าเสือด้า โดยเสือโคร่งและหมาในมีสถานภาพที่หายากมากและเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ไปจากพื้นที่ ในพวกสัตว์กินเนื้อขนาดเล็ก อีเห็นข้างลาย มีความชุกชุมสูงและมีการกระจายทั่วไปในพื้นที่ป่าสมบูรณ์และป่าทดแทนหรือป่าเสื่อมโทรม และยังพบว่าพื้นที่ป่าที่เป็นที่ราบระหว่างภูเขาในป่าคลองสวน ป่าคลองมอญและป่าคลองมุข มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์ประชากรของสัตว์กินเนื้อในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง

Diversity and Distribution of Carnivores in Khlong Saeng Wildlife Sanctuary

Budsabong Kanchanasaka

Abstract

Carnivores have been shown to be important biological indicator of ecosystem integrity because they are at the top level in the food chain. Their distribution, abundance and population will reflect the ecosystem's situation. By this reason, the study on the diversity and distribution of carnivore community in Khlong Saeng Wildlife Sanctuary, Southern Thailand was undertaken. The surveys were conducted by camera trapping, tracking on sand trap, live trapping and direct observation in seven study sites which were selected from different topography of the sanctuary areas. Twenty-three species of carnivores were found which included the marble cat; the preserve animal according to the wildlife conservation and protection act (2535). Frequency occurrence of the carnivores from camera trapping showed that sun bear is the most abundance and distributed through all habitat types in this sanctuary. Clouded leopard and golden cat are more abundance than the leopard while tiger and wild dog are very rare and endangered. For small carnivores, the common palm civet is abundance and distributes through the primary and secondary forest. Comparing the relative abundance of the carnivores in all study sites showed that Khlong Suan, Khlong Mone and Khlong Mui are important habitat sites for carnivores.

การประเมินคุณภาพการจัดการด้านนันทนาการในอุทยานแห่งชาติพรหมคีรีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปรีชา วิทยพันธุ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพการจัดการด้านนันทนาการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการของการจัดการอุทยานแห่งชาติ และเพื่อประเมินคุณภาพการจัดการด้านนันทนาการในอุทยานแห่งชาติเขาลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยทำการตรวจเอกสารเพื่อกำหนดตัวชี้วัดในเบื้องต้นและให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมและให้ค่าถ่วงน้ำหนักหรือค่าความสำคัญตัวชี้วัดแต่ละตัว จากนั้นนำไปใช้ในการศึกษาในแหล่งท่องเที่ยวหลักของอุทยานแห่งชาติเขาลวง จำนวน 4 แห่ง คือ น้ำตกกรุงชิง น้ำตกกะโรม น้ำตกพรหมโลกและน้ำตกอ้ายเขียว โดยเก็บข้อมูล 2 ส่วน คือ การประเมินการจัดการพื้นที่โดยผู้วิจัยและการประเมินการจัดการนักท่องเที่ยวโดยทำการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 400 ตัวอย่าง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประเมินคุณภาพโดยอาศัยสมการถ่วงน้ำหนัก

ผลการวิจัย ตัวชี้วัดที่มีความเหมาะสมโดยกำหนดค่าถ่วงน้ำหนักที่แตกต่างกัน มีจำนวน 37 ตัวชี้วัด เป็นตัวชี้วัดการจัดการพื้นที่ 33 ตัวชี้วัดและการจัดการนักท่องเที่ยว จำนวน 4 ตัวชี้วัด ผลการประเมินคุณภาพด้านการจัดการด้านนันทนาการในบริเวณน้ำตกกรุงชิง น้ำตกกะโรม น้ำตกพรหมโลกและน้ำตกอ้ายเขียว และในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคุณภาพเท่ากับ 2.82 , 2.83, 2.86, 3.06 และ 2.90 ตามลำดับ ในส่วนของนักท่องเที่ยวพบว่า ร้อยละ 78.5 นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีความคิดเห็นต่อพื้นที่ สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการในพื้นที่ และความพึงพอใจโดยรวมในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง โดยมีคะแนน เท่ากับ 2.80, 2.61 และ 2.60 ตามลำดับ

**Assessment of Recreation Management Quality in National Park : A Case Study of
Khao Luang National Park, Nakhon Si Thammarat Province.**

Preecha Wittayapant

Abstract

The objectives of this study were to determine indicators for recreation management quality that with national park management principles and to assess recreation management quality at Khao Luang National Park, Nakhon Si Thammarat Province. The investigator chose management quality indicators based on literature review and options of 14 park management experts. Data collection were divided into 2 parts. These included site inventory and assessment at 4 waterfalls and opinion survey of 400 park visitors. The recreation management quality was assessed by Weighting Score Equation Method.

The study found that 37 indicators could determine recreation management quality. Thirty-three of them were indicators for site management quality and the other 4 were indicators for visitor management quality. It was found that recreation management quality at Khung C hing Waterfall, Karom Waterfall, Prom Lok Waterfall, Ey-Khiew Waterfall, and Khao Luang National Park overall were moderate. The quality scores of them were 2.82, 2.83, 2.86, 3.06 and 2.90 respectively. Results from visitors survey found that 78.5 % of park visitors complied with park regulations. Most visitors rated moderated for site quality, quality of facilities and services provided by the park, and their overall satisfaction in visiting the park. The score of those three indicators were 2.80, 2.61, and 2.60 respectively.

งานวิจัย : ปี 2546

การติดตามศึกษาความชุกชุมและการแพร่กระจายของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมขนาดใหญ่ในพื้นที่ป่าคลองแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บุญบง กาญจนสาขา

บทคัดย่อ

เพื่อติดตามศึกษาสถานภาพของประชากรสัตว์ป่าขนาดใหญ่ที่มีความสำคัญต่อการอนุรักษ์ในป่าคลองแสง การศึกษาความชุกชุมและการแพร่กระจายของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมขนาดใหญ่ 14 ชนิด จึงได้ดำเนินการขึ้น โดยแบ่งการสำรวจเป็น 2 วิธี คือ การสำรวจการปรากฏของสัตว์ป่าเหล่านี้จากรอยเท้าในบริเวณเส้นสำรวจตามลำน้ำ ในพื้นที่ศึกษา 7 แห่ง ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสงและอุทยานแห่งชาติเขาสกบางส่วน และทำการสำรวจโดยใช้กล้องดักถ่ายภาพสัตว์ป่าตามเส้นทางด่าน จะได้นำผลการศึกษานี้มาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาที่เคยได้ดำเนินการไปแล้วในระหว่างปี 2540-2541 เพื่อตรวจสอบแนวโน้มของประชากรสัตว์ป่าเหล่านี้ และรวบรวมปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อความชุกชุมและการแพร่กระจายของสัตว์ป่าที่สำคัญในพื้นที่ จากผลการศึกษาพบว่า ค่าเปอร์เซ็นต์ความชุกชุมของสัตว์ป่าขนาดใหญ่ในพื้นที่ทั้ง 7 แห่ง โดยเฉลี่ยมีค่าใกล้เคียงกับผลการศึกษาในปี 2540-2541 โดยพื้นที่ป่าคลองแสง ป่าคลองมอญ และป่าคลองหยา ซึ่งอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสงมีค่าเปอร์เซ็นต์การพบสัตว์ป่ามากที่สุด (33, 30.5 และ 28.2 % ตามลำดับ) และป่าคลองหยาซึ่งมีพื้นที่อยู่ทั้งในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสงและอุทยานแห่งชาติเขาสก มีค่าความชุกชุมของสัตว์ป่าน้อยที่สุด รวมทั้งพื้นที่รอบอ่างเก็บน้ำ ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสกเป็นส่วนใหญ่ด้วย (12.8 และ 15.02 % ตามลำดับ) สำหรับผลการสำรวจโดยกล้องดักถ่ายภาพอัตโนมัติยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

**Monitoring Relative Abundance and Distributions of Large mammals in Khlong
Saeng Forest reserves, Surat - Thani Province.**

Budsabong Kanchanasaka

Abstract

To monitoring the status of large mammal populations in Khlong Saeng Forest Reserves, Surat – Thani province, Thailand, the relative abundance and distributions of fourteen species of large mammals were studied using two methodologies. The presence of tracks of those animals were surveyed along streams in seven study sites in Khlong Saeng Wildlife Sanctuary and some parts of khao – Sok National Park. Camera traps were set along the animal trails to check the species and distributions of rare mammal species. The results will be compared with those of a study conducted in 1997 – 1998 in order to study the trends of mammal populations in this area. Results from the survey of tracks along the streams from November 2000 to April 2001 showed that the percent abundances of large mammals in each study site is close to those of the last study. The percent abundances of large mammals are high in three sites: Khlong Saeng, Khlong Moun, Khlong Ya (33, 30.5 and 28.2 % respectively). Khlong Yee and the area around the lower part of the reservoir have the lowest percentage relative abundances of large mammals. The presence and distribution of rare species of large mammals is being checked by camera trapping.

Key word : Large mammals, Khlong Saeng Wildlife Sanctuary, Abundance .

ทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว จังหวัดปัตตานี ยะลา และสงขลา

สมชาย ลาภนิมิตรชัย

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการประกาศเขตเพื่อจัดตั้งอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว โดยศึกษาจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีพื้นที่รับผิดชอบอยู่ติดกับเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว รวมทั้งหมดจำนวน 126 คน จาก 10 องค์การฯ มีสมาชิกตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวนรวม 102 คน ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว จำนวน 10 คน ตำบลนาประดู่ จำนวน 13 คน ตำบลทุ่งพลา จำนวน 7 คน ตำบลปากล่อ จำนวน 13 คน ตำบลช้างให้ตก จำนวน 8 คน ตำบลบ้านโหนด จำนวน 13 คน ตำบลเปียน จำนวน 11 คน ตำบลธารคีรี จำนวน 9 คน ตำบลตาชี จำนวน 10 คน และตำบลลำพะยา จำนวน 8 คน ระยะเวลาที่ศึกษาดังแต่ 1 มิถุนายน – 30 กันยายน 2544

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 35 – 44 ปี มีรายได้เพียงพอจากรายจ่ายแต่มีเงินออม รายได้เฉลี่ยประมาณ 4 ,000 บาท/เดือน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับดี สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฯ เห็นว่าวิธีการที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาวกำหนดแนวเขตอุทยานแห่งชาติฯ โดยการให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเดินสำรวจ และนำพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์และพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารไปประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติฯ นั้นเหมาะสมแล้ว และควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น โดยเห็นด้วยกับการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติฯ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเป็นมรดกของท้องถิ่นตลอดจนส่วนรวมอย่างยั่งยืนตลอดไป และควรมีความยุติธรรมกับทุกฝ่ายในเรื่องที่ทำกินของประชาชน โดยเฉพาะการอนุญาตให้เข้าไปเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรและการตัดโค่นไม้ยางพาราเพื่อปลูกต้นพันธุ์ใหม่ นอกจากนี้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ยังเห็นว่าควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมกับการอุทยานแห่งชาติ

ให้มากขึ้น อาทิเช่น ในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การออกไปตรวจสอบแนวเขต เป็นต้น

คำหลัก : ทักษะ องค์การบริหารส่วนตำบล อบต. อุทยานแห่งชาติ

งานวิจัย : ปี 2548

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บุญฤทธิ์ ลิ้มพันธุ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ระดับความพึงพอใจ และการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของอุทยานแห่งชาติเขาสก บริเวณเขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างนักท่องเที่ยวที่มีสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ลักษณะ และรูปแบบของการท่องเที่ยวแตกต่างกัน การศึกษาได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสอบถามนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาสก บริเวณเขื่อนรัชชประภา รวมจำนวน 398 ราย วิเคราะห์ทางสถิติ ที่ใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ใช้การทดสอบที (t-test) และวิธีการทดสอบเอฟ (F-test) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่ทำการศึกษามากกว่าครึ่งเป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 36.44 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพหลักรับราชการ มีรายได้และรายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อปี 291194.70 บาท และ 266782.29 บาท ตามลำดับ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดภาคใต้ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.58) เดินทางมาท่องเที่ยวในลักษณะกลุ่มเพื่อน มีจำนวนวันในการท่องเที่ยวมากกว่า 1 วัน มีประสบการณ์มาท่องเที่ยวอุทยานฯ เคยมาท่องเที่ยวยังอุทยานแห่งชาติแห่งนี้มาก่อน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน/พักผ่อน มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของอุทยานแห่งชาติแห่งนี้อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 3.77 ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษา รายได้ จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่ม ประเภทกลุ่มนักท่องเที่ยว และจำนวนวันในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริการของอุทยานแห่งชาติแห่งนี้ในระดับที่แตกต่างกัน

**Tourists' Satisfaction Towards Services of Khao Sok National Park,
Surat Thani Province.**

Bunridt Limchun

Abstract

Objectives of study were to determine the general information about socio-economic and tour conditions, satisfaction level of tourists, and comparison of tourists' satisfaction towards service provision of Khao Sok National Park in Ratcha Prapa Dam area Surat Thani Province by the differences of each socio-economic variable and type of recreational activity. The using data was collected by employing the desingned questionnaires to interview 398 sample tourists who were visiting the national park. The statistical analysis method used for testing the hypothesis were t-test and F-test, with 95 percent statistical confidence level, through a statistical software package.

Results of the study indicated that the most tourists were male, with average age of 36.44 years. They mostly graduated bachelor degree level. Government officer was their main occupations. Their averages of annual household income and expenditure were 291,194.70 and 266,782.29 baht, respectively. Their main domiciles were in the southern region (66.58%). Their tour was in from of friend group. There were more than one day for touring and they used to visit the national park before. The tour cost per trip was less than 1,001 baht, and the average cost of the tour was 2,924.25 baht, their knowledge of environment was at medium level. Most of them practiced in picture taking, view and scanned watching. Objectives of the tour were for taking a rest and recovery. The satisfaction towards the service provided by the national park was at the high level, with the average score of 3.77.

In addition, the tourist differences in education level, income, number of member in group tour, type of tourist group and number of day for touring caused the different level in satisfaction towards the services provision of the national park.

**บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษาเฉพาะกรณีอุทยาน
แห่งชาติเขาน้ำค้าง อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา**

จักรพงศ์ มนต์พิทักษ์ชัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (2) เพื่อศึกษาบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศ

การวิจัยนี้ใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้ข้อมูลเชิงเอกสารและการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญจากองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 แห่ง คือ คลองขวาง ปัทช้าง ประกอบ และคลองทราย องค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวอยู่ใกล้เคียงกับอุทยานเขาน้ำค้างในอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ผลการศึกษาพบว่า

1. กระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศแบ่งหน้าที่ได้ 5 ประการ คือ การเผยแพร่วิดีทัศน์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่ประชาชนในพื้นที่ การจัดให้มีประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศ การประสานงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดตั้งเครือข่ายปฏิบัติการสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชนและโครงการประชาสัมพันธ์ต่างๆ เพื่อแนะนำที่เที่ยวใหม่ๆ และเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความมั่นใจในความปลอดภัย และการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสี่แห่งได้ปฏิบัติหน้าที่ทั้ง 5 ประการในกระบวนการ

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

3. ปัญหาอุปสรรค คือ การสื่อความเข้าใจที่ไม่อาจทำให้เกิดความเข้าใจต่อกันในหมู่ประชาชนในพื้นที่ และความไม่คล่องตัวในการตัดสินใจของสมาชิกในเครือข่ายปฏิบัติการ

Roles of Local Government in Ecotourism Development : A Case Study of Khao Nam Khang National Park, Na Thawi District, Songkhla Province

Jakkapong Manutpitukchai

Abstract

This study has three objectives : (1) to investigate an ecotourism development process, (2) to explore roles of local government in ecotourism development, (3) to identify problems and obstacles of local government in ecotourism development

The study is based on a qualitative approach using documents and interviews with key informants from 4 Tambon Administration Organizations (TAOs), Namely Khlong Kwang, Thab Chang, Pra Kop, and Khlong Sai. All of these TAOs are situated nearby Khao Nam Khang National Park Na Thawi District, Songkhla Province, and involve in ecotourism activities.

The findings are :

1. The ecotourism development process can be categorized into 5 functions : the dissemination of ecotourism concepts among people in the area, the provision of people participation in arranging ecotourism activities, the coordination of mass media and public relation programs to introduce unseen attraction and to assure safety to the public, and the performance evaluation of the involved local government concerning ecotourism development activities.

2. All four TAOs, which are the units of analysis, perform all five function in the ecotourism development process.

3. Problems and obstacles are : ineffective communication to enhance mutual understanding

among people in the area, and inefficient decision making among members in the operation network.

งานวิจัย : ปี 2549

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการตามมาตรา 22

แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ของอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า

เพลินจิตร ภูวงส์สวัสดิ์

บทคัดย่อ

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ คือ พื้นที่ป่าไม้บุกรุกยึดถือครอบครอง ทำให้พื้นที่ป่าไม้ของประเทศลดลงตามลำดับอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 เป็นการให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำลาย หรือรื้อถอนสิ่งที่ได้ปลูกสร้างขึ้นใหม่ หรือสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติที่ผิดไปจากสภาพเดิม ออกไปให้พื้นที่อุทยานแห่งชาติหรือทำสิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม กรณีผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติหรือไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการเองได้ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ

วัตถุประสงค์การศึกษาในครั้งนี้ เพื่อศึกษาการดำเนินการตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ของอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัย สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ร่วมดำเนินการตามมาตรา 22 กับอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า จำนวน 123 ตัวอย่าง และสัมภาษณ์ประชาชน ผู้นำชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 125 ตัวอย่าง ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2547 ถึง กันยายน 2548

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ของอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ในความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ ได้แก่ ความตั้งใจในการดำเนินการของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติ ทักษะคดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การบริหารจัดการ และจำนวนครั้งที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ

การดำเนินการตามมาตรา 22 ตามลำดับ สำหรับในความคิดเห็นของประชาชน ผู้นำชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การมีส่วนร่วมในการป้องกันรักษาป่า และการได้รับข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการดำเนินการตามมาตรา 22 ตามลำดับ

คำสำคัญ : อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า, มาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

งานวิจัย : ปี 2550

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของประชาชนรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมชาย สกุลวรรณรักษ์

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่าของประชาชนโดยรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาข้อมูลทางสังคมและเศรษฐกิจของประชาชน ศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่อาศัยรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 380 คน ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการเข้ามาตั้งถิ่นฐาน และการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา สถิติวิเคราะห์ค่าไคสแควร์

ผลการศึกษาสรุปว่าประชาชนรอบพื้นที่อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในระดับต่ำ ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาเข้ามาตั้งถิ่นฐาน และศักยภาพที่จะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ปัญหาอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ส่วนใหญ่เกิดจากการที่ประชาชน

ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า และเห็นว่าทางราชการขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน เป็นต้น

คำหลัก : การมีส่วนร่วม อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วรินทร์ ทับเคลียว

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง : ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลภูมิหลังของนักท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เข้ามาท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ระหว่างเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2550 จำนวนทั้งสิ้น 362 คน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่าข้อมูลภูมิหลังของนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายร้อยละ 64.6 มีอายุอยู่ในช่วงต่ำกว่า 20 ปี ร้อยละ 52.5 อาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นนักเรียนร้อยละ 55.8 รองลงมาประกอบอาชีพทำธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 11 ยังไม่มีรายได้ร้อยละ 53.3 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท ร้อยละ 20.4 และพบว่ามาเยือนอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็นเป็นครั้งแรก ร้อยละ 52.7 เคยเยือนมาแล้วร้อยละ 47.3 ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกันและนักท่องเที่ยวมาพักผ่อนในอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ร้อยละ 37.9

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น ได้แก่ การมีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความงดงาม โคดเด่น เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น พื้นที่ป่า สัตว์ป่า น้ำตก ถ้ำ ฯลฯ รวมทั้งการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการของเจ้าหน้าที่ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น

ผลการวิจัยนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยการวางแผน พัฒนา จัดทำแผนงานและแผนปฏิบัติ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอน

คำหลัก : ความพึงพอใจ นักท่องเที่ยว การบริการ และอุทยานแห่งชาติได้ร่มเย็น

การใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรในแปลงปลูกป่า (FPT) ที่ 3/1 และ 4/1 อุทยานแห่งชาติเขาพนมเบญจา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่

กิริ จงตระกูล

บทคัดย่อ

การใช้ประโยชน์พืชสมุนไพร ในแปลงปลูกป่า (FPT) ที่ 3/1 และ 4/1 อุทยานแห่งชาติเขาพนมเบญจา อำเภอพนม จังหวัดกระบี่ ได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2549 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2550 รวมระยะเวลา 7 เดือน โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาพนมเบญจาที่ปฏิบัติงานประจำแปลงปลูกป่า (FPT) ที่ 3/1 และ 4/1 และราษฎรที่อาศัยอยู่โดยรอบ ทำการศึกษาเกี่ยวกับสมุนไพรที่ใช้ ชื่อพื้นเมือง ส่วนที่ใช้ทำยา รวมทั้งสรรพคุณ ตลอดจนวิธีการใช้ เก็บเป็นตัวอย่างพืชสมุนไพร ตรวจสอบและเปรียบเทียบตัวอย่างที่สำนักงานหอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวบรวมพืชสมุนไพรได้ทั้งหมด 109 ชนิด มีสมุนไพรที่มีศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้เป็นพืชเศรษฐกิจระดับชุมชน จำนวน 4 ชนิด

คำหลัก : ความหลากหลาย พืชสมุนไพร แปลงปลูกป่า (FPT) ที่ 3/1 และ 4/1

ความชุกชุมของชนิดนกในอุทยานแห่งชาติเขาสก สุราษฎร์ธานี

ธีรพล ทองเพชร

บทคัดย่อ

การศึกษาความชุกชุมของชนิดนกในอุทยานแห่งชาติเขาสกสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกชุม (Abundance) และจำนวนของชนิดนก ในอุทยานแห่งชาติเขาสก พื้นที่ศึกษาคือบริเวณโดยรอบศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวถึงน้ำตกบางหัวแรดระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2548 ถึงเดือนมิถุนายน 2549 การจำแนกหมวดหมู่ใช้การจัดจำแนกทางชีวเคมี ผลการวิจัย พบนกทั้งหมด 145 ชนิด จาก 11 อันดับ 30 วงศ์ วงศ์ที่พบมากที่สุด คือ วงศ์นกปรอด (Family Pycnonotidae) พบจำนวน 15 ชนิด มีชนิดนกที่อยู่ในสถานภาพตามทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ 2 ชนิด สถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ 2 ชนิด และสถานภาพใกล้ถูกคุกคาม 8 ชนิด นกที่มีความชุกชุมสูงมากจำนวน 16 ชนิด นกที่มีความชุกชุมมาก จำนวน 14 ชนิด นกที่มีความชุกชุมปานกลาง จำนวน 32 ชนิด นกที่มีความชุกชุมค่อนข้างน้อย จำนวน 51 ชนิด และ นกที่มีความชุกชุมน้อย จำนวน 32 ชนิด นกที่พบได้ตลอดปีหรือทุกครั้งที่สำรวจ มีจำนวน 13 ชนิด เดือนที่พบชนิดนกมากที่สุด คือเดือนกุมภาพันธ์ 2549 รองลงมา คือ เดือนพฤษภาคมและมิถุนายน 2549 ส่วนเดือนที่พบน้อยที่สุด คือเดือน กรกฎาคม 2548 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับจำนวนชนิดนกมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกันและในทางตรงกันข้าม และเมื่อทดสอบระดับความสัมพันธ์ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์จำแนกกลุ่มปลาพลวงในน้ำตกบริเวณอุทยานแห่งชาติเขานัน

จังหวัดนครศรีธรรมราช

มัลลิกา เจริญสุธาสินี

มนิต พลหลา

กฤษณะเดช เจริญสุธาสินี

บทคัดย่อ

ได้จำแนกจำนวนประชากรปลาพลวงที่น้ำตก 3 น้ำตก คือ น้ำตกสุนันทา น้ำตกห่านานช่องฟ้า และน้ำตกวังเหมือง ณ อุทยานแห่งชาติเขานัน จ. นครศรีธรรมราช โดยวิธีการวิเคราะห์เชิงพหุโดยวิธี Stepwise discriminant analysis แต่ละน้ำตกได้ทำสุ่มปลาพลวงจำนวน 116 ตัว ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2549 แล้ววัดความยาวส่วนต่างๆ ของปลาพลวง 7 ลักษณะและวัดด้วยวิธีของ Truss 21 ลักษณะ จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มพบว่าปลาพลวงในแต่ละน้ำตกมีโครงสร้างที่แตกต่างกันและสามารถจำแนกกลุ่มปลาพลวงได้ 3 กลุ่ม คือ น้ำตกสุนันทา น้ำตกห่านานช่องฟ้าและน้ำตกวังเหมือง

**Discrimination of *TOR TAMBROIDES* in waterfalls at Khao Nan National Park,
Nakhon Si Thammarat Province**

Mullica Jaroensutasinee

Manit Pollar

Krisanadej Jaroensutasinee

Abstract

The number of *Tor tambroides* populations at three waterfalls (i.e. Sunanta, Nan Chong Fa and Wang Muang waterfalls) at Khao Nan National Park, Nakhon Si Thammarat Province were classified by using multivariate analysis and stepwise discriminant analysis. A total of 116 specimens of *Tor tambroides* were collected during July-August 2006 from three waterfalls. Each individual was measured using seven morphometric variables and 21 Truss variables. Multivariate analysis and stepwise discriminant analysis showed that significant differences among three waterfalls.

สถานภาพและการกระจายของชนิดพันธุ์พืชเฉพาะถิ่นหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ ในพื้นที่บริเวณ

ทะเลสาบสงขลา จังหวัดพัทลุง และสงขลา

นิรัตน์ จินตนา วรคตต์ แจ่มจำรูญ

ชัยณรงค์ วิทยาวงศรุจิ วัชรินทร์ นวลแก้ว นพวรรณ เสวตานนท์

บทคัดย่อ

การสำรวจสถานภาพการกระจายของพืชเฉพาะถิ่นหายากหรือใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่บริเวณทะเลสาบสงขลา จังหวัดพัทลุงและสงขลา ได้ทำการศึกษาบริเวณเขาสวด และเขาใหม่ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดนงาช้างจังหวัดสงขลา และบริเวณเขาหัวช้างและเขาหลัก ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด จังหวัดพัทลุงโดยวางแผนสำรวจขนาด 20 X 50 เมตร ที่ทุกระดับความสูง 100 เมตรจากระดับน้ำทะเลจำนวน 33 แปลง เก็บข้อมูลพันธุ์ไม้ที่มีความโตเต็มที่ตั้งแต่ 10 เซนติเมตร ขึ้นไป และเก็บตัวอย่างพันธุ์พืชที่ไม่ทราบชนิดเพื่อนำมาสำรวจชื่อทางวิทยาศาสตร์ แล้วทำการตรวจสอบสถานภาพการอนุรักษ์ ผลการศึกษาพบว่าบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โดนงาช้าง มีพันธุ์พืชที่สำรวจ พบในแปลงตัวอย่าง จำนวน 53 วงศ์ 165 สกุล 294 ชนิดโดยเป็นพืชพันธุ์พืชที่ถูกคุกคามตามบัญชีของ IUCN 2006 จำนวน 12 วงศ์ 21 สกุล 34 ชนิด และที่ถูกคุกคามตามหนังสือ A Preliminary Check-list of Threatened Plants in Thailand จำนวน 8 วงศ์ 14 สกุล 19 ชนิด ส่วนในเขตอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด บริเวณเขาหัวช้าง มีพันธุ์พืชที่ถูกคุกคามตามบัญชีของ IUCN, 2006 จำนวน 10 วงศ์ 11 สกุล 15 ชนิดและที่ถูกคุกคามตาม A Preliminary Check-list of Threatened Plants in Thailand จำนวน 11 วงศ์ 15 สกุล 22 ชนิด และที่ถูกคุกคามตาม A Preliminary Check-list of Threatened Plants in Thailand จำนวน 9 วงศ์ 13 สกุล 16 ชนิด

คำสำคัญ : การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช พืชหายาก พืชใกล้สูญพันธุ์ กัลว่ยไม้

**Status and Distribution of Endemic, Rare or Endangered Plants in Songkhla Lagoon Area,
Pattalung and Songkhla Provinces**

Nirat Jintana

Voradol Chamchumroon

Chainarong Withayawongruchi

Watcharin Nualkaew

Noppawan Sewatanon

Abstract

The survey of status and distribution of endemic, rare or endangered plants in Songkhla lagoon areas was conducted in Khao Suad and Khao Mai, Ton Nga Chang Wildlife Sanctuary, Songkhla province; and in Khao Hua Chang and Khao Lak, Khao Banthad Wildlife Sanctuary, Trang Province. Thirty three of 20x 50 m plots were planned at every altitude of 100 m. Trees which of 10 cm girth and above were recorded. Unknown trees were collected for identification. Two hundred and ninety four species with in 165 genera and 53 families were found from Ton Nga Chang Wildlife Sanctuary; of which, 34 species with in 21 genera and 12 families, 19 species with in 4 genera and 8 families were classified as threatened species according to IUCN Red Data List and A Preliminary Check-list of Threatened Plants in Thailand book, respectively. In Khao Hua Chang, 177 species with in 177 genera and 50 families were found; of which, 15 species with in 11 genera and 10 families, and 14 species with in 11 genera and 6 families are threatened species according to IUCN Red List of Threatened Plants and A Preliminary Check-list of Threatened Plants in Thailand book respectively. Finally, 221 species with in 140 genera and 59 families were found from Khao Lak areas; of which, 22 species with in 15 genera and 11 families, and 16 species with in 13 genera and 9 families are threatened species according to IUCN Red Data List and A Preliminary Check-list of Threatened Plants

in Thailand book respectively. Lastly, in Khao Lak area which is also located in Kho Bantad wildlife sanctuary, the figures of the founded plants are 59 families, 140 genus, 221 species while the threatened plants are 11 families, 15 genus, 22 species and 9 families, 13 genus, 16 species according to the earlier mentioned lists respectively.

Key Words : Songkhla Lagoon, endemic plants, rare plants, endangered plants

การสำรวจ คัดเลือก และเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมไม้ป่า

ประเสริฐ ดิยานนท์ รัตนะ ไทยงาม ธิดิ วิสารรัตน์ บรรดิษฐ์ หงส์ทอง
ประพันธ์ ผู้กฤตยาคามิ ประพาส แก่นนาค สมบูรณ์ บุญยืน วิโรจน์ ครองศิริ

บทคัดย่อ

การสำรวจ คัดเลือก และเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมไม้ป่าไม้วัดอุทยานสงฆ์เพื่อการอนุรักษ์ในระดับความหลากหลายทางสายพันธุ์ด้วยการนอกถิ่นกำเนิด ซึ่งได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นกำเนิดมา โดยได้ทำการสำรวจแหล่ง คัดเลือกชนิดไม้และเก็บรวบรวมสายพันธุ์แม่ไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เขตอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า รวมทั้งเขตป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ทั่วไป ผลการดำเนินงานปรากฏว่า ได้ทำการคัดเลือกสายพันธุ์แม่ไม้ทั้งหมด 29 ชนิด จำนวน 877 สายพันธุ์ และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและปลูกฝังเป็นแหล่งรวบรวมและปลูกเป็นแปลงรวบรวมสายพันธุ์กรรมไม้ป่า 3 แห่ง รวมจำนวน 300 ไร่ ณ สถานีวนวัฒนวิจัยกระแกราช จังหวัดนครราชสีมา สถานี วนวัฒนวิจัยสุราษฎร์ธานี และสถานีวนวัฒนวิจัยกำแพงเพชร

คำสำคัญ : การคัดเลือกแม่ไม้ การอนุรักษ์นอกถิ่นกำเนิด ความหลากหลายทางสายพันธุ์

Exploration, Selection and Collection of Forest Genetic Resources

Prasert Tiyanon	Rattana Thangam	Thiti Visarat	Bandit Hongthong
Prapant Pukrittayakamee	Prapai Kangnang	Somboon Boonyuen	Viroj Krongkijisiri

Abstract

The purpose of this study on exploration, selection and collection of forest genetic resources was to conserve genetic diversity as an ex-situ conservation of some important valuable forest tree species. Exploration, selection and collection of plus trees were conducted both in the forest conservation areas such as national parks and wildlife sanctuary and in the forest protected areas including other areas. The operation revealed that 29 tree species were plus tree selected in the total of 877 clones. They were planted as clone bank for 300 rais (48 hectares) in 3 station: Sa-kaerat Silvicultural Research Station, Surat-thani Silvicultural Research Station and Kanphaeng-phetch Silvicultural Research Station.

Key Words : plus tree selection, ex-situ conservation, genetic diversity

แมวลายหินอ่อนสัตว์ป่าสงวนของไทยกับข้อมูลที่ต้องติดตาม

สมหญิง ทัทพิกรณ์

อิสรินทร์ ไสวรรจิตต์

ประจักษ์ บัวแก้ว

อาทิตย์ ชัยนิก

สมคิด หล้าแก้ว

บทคัดย่อ

การศึกษาข้อมูลแมวลายหินอ่อนภายใต้โครงการวิจัยเรื่องการแพร่กระจาย และการใช้ประโยชน์พื้นที่อาศัยของแมวลายหินอ่อน (*Pardofelis marmorata*) ในประเทศไทย ได้ทำการตรวจเอกสาร และสอบถาม (secondary data) พื้นที่ที่พบการแพร่กระจายในอดีต และสำรวจการแพร่กระจาย โดยการติดตั้งกล้องดักถ่ายภาพสัตว์ (camera trap) ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว โดยการเลือกจุดติดตั้งกล้องดักถ่ายภาพสัตว์ 2 ระบบ คือ 1) แบบเป็นระบบโดยใช้ลำห้วยขนาดเล็กเป็นแนวเส้นหลัก (base line) และตั้งกล้องตามจุดที่มีทางเดินสัตว์ตัดผ่าน 2) แบบสุ่มเลือกโดยตั้งกล้องบริเวณโป่ง และทำการตั้งกรงดักจับแมวลายหินอ่อนในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว เพื่อการติดตามและเก็บปัจจัยแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพในบริเวณอาณาเขตหากิน (homerrange) ผลการศึกษาพบว่ามีรายงานการพบแมวลายหินอ่อนในพื้นที่อนุรักษ์ทั้งหมด 7 แห่ง คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา - บาลา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และพบแมวลายหินอ่อนในสภาพกรงเลี้ยงที่สวนสัตว์โคราช ได้ทำการเก็บข้อมูลทางชีวภาพ พฤติกรรม และขนาด รอยตีน ต่อมาแมวลายหินอ่อนตัวดังกล่าวได้เสียชีวิตใน พ.ศ. 2547 และพื้นที่บริเวณที่พบแมวลายหินอ่อนมักมีปัจจัยแวดล้อมทางกายภาพ ดังนี้ ใกล้แหล่งน้ำ ซึ่งเป็นลำห้วยขนาดเล็ก พื้นที่ค่อนข้างราบ ปัจจัยแวดล้อมทางชีวภาพ คือ สภาพพื้นที่ป่าดิบแล้งค่อนข้างโล่ง คือเป็นสภาพป่าที่สมบูรณ์ไม้พื้นล่างมีน้อย ปัจจัยแวดล้อมทางกิจกรรมมนุษย์ยังไม่

มีข้อมูล และพบว่าบริเวณที่แมวลายหินอ่อนเข้ามาใช้ประโยชน์พื้นที่ มักไม่พบสัตว์ผู้ล่าขนาดใหญ่ แต่ทั้งนี้การเก็บข้อมูลยังมีความจำเป็นต้องทำการศึกษาข้อมูลรายละเอียดของปัจจัยแวดล้อมในสภาพพื้นที่ หากินเพิ่มเติมรวมถึงพฤติกรรม เนื่องจากเป็นข้อมูลที่สำคัญจำเป็นต่อการนำมาใช้จัดการประชากรแมวลายหินอ่อน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ต้องรอจากการติดตามแมวลายหินอ่อน

คำสำคัญ : แมวลายหินอ่อน

The Marbled Cat, a Reserved Wildlife of Thailand and the Investigating of Required Information

Somying Thunhikorn

Isarin Sotornjit

Prajak Buakaew

Ar-tit Kayunkit

Somkid Lakaew

Abstract

These studies are under the project of distribution and habitat utilization of Marbled Cat (*Pardofelis marmorata*) in Thailand. We started the research from report gathering and interviewing (secondary data). The distribution survey was then investigated using camera trapping method. The surveys were taken in Kaeng Krachan National Park, Khlong Saeng wildlife Sanctuary, and Phu-Khiao Wildlife Sanctuary. There were 2 systems of camera traps setting. The first system was setting camera traps at trail-stream crossings along small stream. The second system was randomly setting camera trap in salt-lick area. Physical factors and biological factors in Marbled Cat's home range are going to be studied using radiotracking method. Trapping cages have been setting in Phu Khiao Wildlife Sanctuary to capture Marbled Cats for tagging the radiotransmitters. The results showed that there were Marbled Cat existed in 8 sites: Huai Kha Khaeng Wildlife Sanctuary, Um-Phang Wildlife Sanctuary, Khong Saeng Wildlife Sanctuary, Hala-Bala Wildlife Sanctuary, Phu Khiao Wildlife Sanctuary, Khao Yai National Park, and Kaeng Krachan National Park. In addition, Khorat Zoo has been kept a Marbled Cat which has died in 2004. The camera trapping showed that observed physical factors of Marbled Cat's habitat are flat area and closing to a small stream (as water resource). An observed biological factor is primary dry-evergreen forest with open undergrowth. The study of human activity as a factor has not been report. The Marbled Cats also used area that safe from large

carnivore species. However, some information is required for population management of Marbled Cat. The information on environment factor in their foraging area and their behaviors is needed. These required data are going to be fulfilled by a later research on radiotracking method.

Key Words : marbled cat, *Pardofelis marmorata*

ความหลากหลายของชุมชนท้องถิ่นพื้นที่อนุรักษ์ กับการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่ออาหาร

ภาณุมาศ ลาดปลาชะ

คณิต ธนุธรรมเจริญ

ทะนงศักดิ์ สะมนุกิจ

อมลรัตน์ เลี่ยมตระกูลพานิช

สุรัชย์ โภคะมณี

มนิรัตน์ สกฤตจิตร

บัญชา รุ่งรจนา พงศ์ธร บรรณโคภิชญ์

จจรเดช นิลพยัคฆ์

บทคัดย่อ

การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยชุมชนท้องถิ่นที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และการดำรงชีวิต เป็นข้อมูลสำคัญในการจัดการพื้นที่อนุรักษ์แบบชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วม ดังนั้นการศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่ออาหาร ในรูปแบบการปลูกและการใช้ประโยชน์พืชที่ใช้เป็นอาหารในบริเวณบ้านของชุมชนท้องถิ่นที่มีชาติพันธุ์ดั้งเดิมแตกต่างกัน และเป็นชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่อนุรักษ์ รวมทั้งพื้นที่บริเวณใกล้เคียง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสำรวจ และแบบสอบถามจากชุมชนท้องถิ่น 7 พื้นที่ ได้แก่ 1) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขียงดาว 2) อุทยานแห่งชาติผาแดง อำเภอเขียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 3) กลุ่มแม่น้ำกวัง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ 4) อุทยานแห่งชาติเอราวัณ จังหวัดกาญจนบุรี 5) อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี 6) อุทยานแห่งชาติภูจอง - นอย จังหวัดอุบลราชธานี 7) อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยดำเนินการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2547-2549 ผลการศึกษาชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่อนุรักษ์ที่มีชาติพันธุ์ดั้งเดิมหลากหลายทั้งหมด 11 กลุ่ม ได้แก่ กะเหรี่ยง กะเหรี่ยง ขมุ ถิ่น ม้ง มูเซอ ลีซู ส่วย ไทย (กาญจนบุรี) ไทย (เชียงใหม่) ไทย (นครศรีธรรมราช) พบว่ามีพืชทั้งหมด 194 ชนิด วิ่งชุมชนท้องถิ่นเหล่านี้มีการปลูกบริเวณหลังบ้าน เนื่องจากลักษณะบ้านของชุมชนท้องถิ่นส่วนใหญ่แล้วบริเวณหลังบ้านมีลักษณะเหมือนสวน และมีพื้นที่มากเพื่อจัดไว้สำหรับปลูกพืชต่างๆ เช่น ต้น ไม้ ดอก ผล และหัว เพื่อเป็นอาหารแตกต่างกันในแต่ละชนิด และมีการใช้ประโยชน์ตามฤดูกาลหรือตลอดปี การเลือก

ชนิดพืชที่ใช้เป็นอาหารเพื่อนำมาปลูกในบริเวณบ้าน และใช้ประโยชน์ของแต่ละชุมชน มีความแตกต่างกันตามชาติพันธุ์ สภาพแวดล้อม วัฒนธรรม วิธีการดำรงชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวอาจมีแนวโน้มลดลงในอนาคต เนื่องจากการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการติดต่อจากคนรุ่นใหม่

คำสำคัญ : ชุมชนท้องถิ่น การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พืชที่ใช้เป็นอาหาร

Diversity of Local Communities in Forest Protected Areas and Biodiversity

Management for Food

Panumard Ladpala	Kanit Thanuthamjareon	Tanongsak Amoonkij
Amolrat Liamtrakoolpanich	Surachai Phokamane	Maneerat Sakulsirajit
Buncha Rungrodchana	Pongtorn Bannasaopits	Kajohndej Nilpayak

Abstract

Biodiversity management by local communities that differed in ethnics, cultures and lifestyles was demanded for forest protected areas management focusing on local communities participation. In ethnic, culture and livelihood, this research was conducted by interview, survey and questionnaire methods during 2004 to 2006. The objectives were to investigate the activities of local communities to grow and use plants diversity in home garden. Local communities habited in forest protected area of Thailand were selected. The 7 study areas include of Pa Muang National Park (Chiang Mai), Erawan National Park (Kanchanaburi), Kaeng Krachan National Park (Phetchaburi), Phu Chong Na Yoi National Park (Ubon Ratchathani), Khao Luang National Park (Nakhon Si Thammarat), Doi Chiang Dao Wildlife Sanctuary and Mae Kuang Watershed. The result on biodiversity management for food of 11 local communities including Karang, Karen, Kamu, Tin, Hmong, Musue, Lisu, Saui, Thai (Kanchanaburi), Thai (Kanchanaburi), Thai (Chiang Mai), and Thai Nakhon Si Thammarat) show that there are 194 species of wild edible plants in home gardens. Most plants were took from natural forest and other places such as village area or urban area. Local communities mostly preferred to grow edible plants especially trees and shrubs in backyard. Utilization of plants in home garden for food, all parts of plants including stem, leaves, flowers, fruits

and bulbs were differently used by species. In addition, local people could seasonally or yearly. Growing and Using edible plants in home garden of each communities was varied by ethnics, environment, cultures, livelihoods and indigenous knowledge. Furthermore, variation of these activities trend to decrease in future because economic and social development and neglect of young generations.

Key Words : local communities, biodiversity management, edible plans

งานวิจัย : ปี 2551

กล้วยไม้ในอุทยานแห่งชาติไทรโยต จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สุมน อภินันทนพวงศ์

บทคัดย่อ

การศึกษากล้วยไม้ในอุทยานแห่งชาติไทรโยต จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ ลักษณะทางสัณฐานวิทยา และนิเวศวิทยา เริ่มดำเนินการสำรวจตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2550 – มีนาคม 2551

จากการศึกษาพบกล้วยไม้ จำนวน 30 สกุล 57 ชนิด ทำให้ทราบว่าอุทยานแห่งชาติไทรโยต มีความหลากหลายของกล้วยไม้เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นแหล่งต้นตอของแหล่งพันธุกรรมในธรรมชาติ และสามารถนำไปประกอบการวางแผนการจัดการ และอนุรักษ์กล้วยไม้ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติต่อไป

คำหลัก : กล้วยไม้ อุทยานแห่งชาติไทรโยต จังหวัดสุราษฎร์ธานี

The Orchids in Tai Romyen National Park, Surat Thani Province

Sumon Apinuntanapong

Abstract

The purposes of this project were to study species diversity, morphological characteristics and ecology of orchids Orchids in Tai Romyen National Park, Surat Thani Province. The studies were made from June 2007 to March 2008. It was found that there were 30 genus, 57 species. The result shows that Tai Romyen National Park is rich in orchid species. This natural genetic resource is invaluable and can be utilized as basic data in conservation plan to conserve orchids in Tai Romyen National Park

Key word : Orchid, Tai Romyen National Park, Surat Thani Province

งานวิจัย : ไม่ปรากฏปีที่ตีพิมพ์

**พฤติกรรมทำลายและการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ : กรณีศึกษา
อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช**

ณัฐพล รัตนพันธุ์

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมทำลาย และการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษารูปแบบของพฤติกรรมทำลาย และลักษณะของการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของนักท่องเที่ยว ตลอดจนวิเคราะห์ถึงสาเหตุ และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำลาย และการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของนักท่องเที่ยว เพื่อนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง จังหวัดนครศรีธรรมราชต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 405 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ทำการทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05 ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วนักท่องเที่ยวมีความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ สามารถตอบถูกมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนคำถาม โดยกฎระเบียบที่นักท่องเที่ยวรับรู้มากที่สุด คือ กิจกรรมการความเข้มงวดในระดับปานกลาง รองลงมาคือ เข้มงวดมาก ลักษณะของพฤติกรรมทำลาย และการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของนักท่องเที่ยว ที่พบมากที่สุด คือ การให้อาหารปลาในลำธาร พฤติกรรมการส่งเสียงดัง การเล่นดนตรี พฤติกรรมการทิ้งขยะ ตามลำดับ และสาเหตุที่ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของอุทยานนั้น ส่วนใหญ่ทำโดยไม่ได้ตั้งใจ ไม่รู้กฎระเบียบ ต้องการความสะดวกสบาย เพื่อความสนุกสนาน และจำเป็นต้องทำหรือหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานนั้นคือ ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบการรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงของบทลงโทษ การรับรู้เกี่ยวกับความเข้มงวดในการปฏิบัติของ

เจ้าหน้าที่ประเภทกลุ่มท่องเที่ยว ขนาดกลุ่มของนักท่องเที่ยว และระยะเวลาในการเดินทางมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำลาย และการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบอุทยานแห่งชาติ ของนักท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .05 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทาง รองลงมา คือ การรับรู้เกี่ยวกับความรุนแรงของบทลงโทษ

คำหลัก : พฤติกรรมนักท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชีวกายภาพ และการบริการของอุทยานแห่งชาติ

เขาสก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ธนาธิป ไชยธรรมรักษ์

บทคัดย่อ

การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชีวกายภาพ และการบริการของอุทยานแห่งชาติเขาสก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครั้งนี้ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์นักท่องเที่ยว จำนวน 383 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และไคสแควร์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 57.29 มีอายุเฉลี่ย 25.98 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 48.54 มีสถานภาพเป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 45.53 ส่วนใหญ่ไม่มีรายได้เป็นของตัวเอง ร้อยละ 34.12 เป็นนักท่องเที่ยวในท้องถิ่น ร้อยละ 71.42

ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางชีวกายภาพและบริการของอุทยานแห่งชาติของนักท่องเที่ยวทั่วไป ได้แก่ การศึกษา รายได้ และแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสภาพแวดล้อมชีวกายภาพและบริการของอุทยานแห่งชาติเขาสก

คำหลัก : ความพึงพอใจ นักท่องเที่ยว การบริการ ชีวกายภาพ และอุทยานแห่งชาติเขาสก

งานวิจัย : ที่อยู่ในช่วงการดำเนินการ

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวพนิดา ปรีเปรมโมทย์

หน่วยงานต้นสังกัด : กรมพัฒนาที่ดิน

หัวข้องานวิจัย : การสำรวจและศึกษาความหลากหลายของจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ภาคใต้ของประเทศไทย

สถานที่ดำเนินการ : อุทยานแห่งชาติเขาสก อุทยานแห่งชาติเขาลึก – ลำรู อุทยานแห่งชาติแหลมสน อุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า อุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี
อุทยานแห่งชาติเขานมเบญจา และอุทยานแห่งชาติทะเลบัน

ระยะเวลาการวิจัย : มกราคม 2553 – ธันวาคม 2553

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวอุบลรัตน์ นิลแสง

หน่วยงานต้นสังกัด : กรมควบคุมโรค

หัวข้อการวิจัย : การศึกษาชนิดและความหนาแน่นของรื้อนฝอยทรายในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวภาคใต้ตอนล่าง ณ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม อุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง อุทยานแห่งชาติทะเลบัน และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

สถานที่ดำเนินการ : อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม อุทยานแห่งชาติเขาปู่ – เขาย่า อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง อุทยานแห่งชาติทะเลบัน และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา

ระยะเวลาการวิจัย : กรกฎาคม 2553 - สิงหาคม 2553

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวสิริภรณ์ นวลศรี

หน่วยงานต้นสังกัด : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

หัวข้องานวิจัย : การศึกษาคุณภาพน้ำและปลาน้ำจืดที่พบบริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด
จังหวัดนครศรีธรรมราช

สถานที่ดำเนินการ : อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาการวิจัย : ธันวาคม 2552 – มิถุนายน 2554

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวสุรชาติพย์ เดชชัยศรี

หน่วยงานต้นสังกัด : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หัวข้องานวิจัย : การศึกษาความหลากหลายทางพันธุกรรมของช้างป่าในประเทศไทย

สถานที่ดำเนินการ : อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน อุทยานแห่งชาติไทรโยค เขตรักษาพันธุ์สัตว์

ป่าเขาอ่างฤๅไน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว

และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอมก๋อย

ระยะเวลาการวิจัย : 1 กุมภาพันธ์ 2553 – 31 มกราคม 2554

ชื่อผู้วิจัย : นางสาววิไล โรจนศิลป์

หน่วยงานต้นสังกัด : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

หัวข้องานวิจัย : การศึกษาคุณภาพน้ำ และชนิดและการกระจายพันธุ์ของพรรณไม้น้ำบริเวณ
อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด

สถานที่ดำเนินการ : อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาการวิจัย : พฤษภาคม 2552 – มิถุนายน 2554

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวคณภววรรณ เรืองณรงค์

หน่วยงานต้นสังกัด : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หัวข้องานวิจัย : การศึกษาการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน 8 ประเภท ภายในพื้นที่อุทยาน
แห่งชาติเขาสกจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อการวางแผนการจัดการที่เหมาะสม

สถานที่ดำเนินการ : อุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระยะเวลาการวิจัย : กันยายน 2553 – กุมภาพันธ์ 2554

ชื่อผู้วิจัย : นางสาวชุติมา ศรียาภรณ์

หน่วยงานต้นสังกัด : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หัวข้องานวิจัย : ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทในอุทยาน
แห่งชาติเขาสก ต่อปริมาณน้ำท่า ตะกอนแขวนลอย และคุณภาพน้ำบางประการใน
คลองสก ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสก

สถานที่ดำเนินการ : อุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระยะเวลาการวิจัย : กันยายน 2553 – กุมภาพันธ์ 2554

ชื่อผู้วิจัย : นายวิสุทธิ์ สิทธิฉายา

หน่วยงานต้นสังกัด : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หัวข้องานวิจัย : การศึกษาความหลากหลายทางชนิดของมอดแอมโบรเซียในเผ่าพันธุ์ *Xylocopa*
(Coleoptera : Curculionidae, Xylocopinae) ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาลง

สถานที่ดำเนินการ : อุทยานแห่งชาติเขาลง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ระยะเวลาการวิจัย : กันยายน 2553 – มิถุนายน 2554

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1 งานสำรวจข้อมูลงานวิจัยในอุทยานแห่งชาติภาคใต้

1.1 รวบรวมงานวิจัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่อุทยานในเขตรับผิดชอบที่ได้ดำเนินการแล้ว

งานวิจัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่อุทยาน แห่งชาติที่รับผิดชอบ ซึ่งมีงานวิจัยที่รวบรวมได้ ทั้งหมด 56 งานวิจัย จาก 15 อุทยาน ดังนี้

ลำดับ	งานวิจัยเรื่อง	ผู้วิจัย	ปีพ.ศ.ที่ทำการวิจัย
อุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว			
1	สำรวจรอยเท้าสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่และสำรวจแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว	สถานีวิจัยสัตว์ป่าคลองแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	
2	ดำเนินการขยายพันธุ์กล้วยไม้ (โกมาซุม) ซึ่งเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดระนอง ด้วยวิธีการปลูกเมล็ดในห้องทดลองและยังเป็นวิทยากรให้กับนักศึกษาของสถาบันต่างๆที่เข้ามาศึกษาดูงานในอุทยานฯ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร	
3	ดำเนินการสำรวจและเก็บตัวอย่างตามโครงการวิจัยเรื่อง Effects of lowlands as barriers to dispersal of hill frogs in Thailand ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว ซึ่งรวบรวมข้อมูลไว้ในอุทยานฯเพื่อเป็นแหล่งความรู้	องค์การพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์แห่งชาติ	
4	สำรวจและถ่ายรูปพันธุ์ไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว เพื่อเป็นข้อมูลในการทำหนังสือพันธุ์ไม้ทางภาคใต้	น.ส. พินดา สิริสุนทร และ นายไชมอน การ์ดเนอร์	
5	สำรวจตอร์วณับนกน้ำและนกอพยพในอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว		

6	สำรวจข้อมูลราษฎรอาศัยที่ทำกินในเขตพื้นที่อนุรักษ์		
7	สำรวจศึกษาและค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุทยานแห่งชาติ น้ำตกหงาวและนำผลงานด้านวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการ แก้ปัญหาของอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาวในปัจจุบัน		
8	วางแผนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งช่วย กำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาอุทยานแห่งชาติในอนาคต รวมทั้งแผนการปฏิบัติงานของอุทยานแห่งชาติ		
9	โครงการฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแร่แล้วเพื่องานวิจัยและ แหล่งท่องเที่ยวบริเวณที่ราชพัสดุหน้าอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว		
ลำดับ	งานวิจัยเรื่อง	ผู้วิจัย	ปีพ.ศ.ที่ทำการ วิจัย
อุทยานแห่งชาติเขาสก			
10	รายงานการสำรวจออกแบบเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติด้วย ตนเอง โตนเคย-ถ้ำน้ำทะลุอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัด สุราษฎร์ธานี	ศุภพงศ์ บุญเกียรติ	2542
11	การแพร่กระจายและความชุกชุมของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมขนาดใหญ่ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	บุษบง กาญจนสาขา	2542
12	บทบาทของป่าดิบชื้นธรรมชาติบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขาสก ต่อลักษณะการไหลของน้ำในลำธาร	เสาวคนธ์ โนสูงเนิน	2543
13	ความหลากหลายของสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า คลองแสง และพื้นที่ป่ารอบอ่างเก็บน้ำรัชชประภาตอนล่าง	บุษบง กาญจนสาขา	2543
14	ความหลากหลายและการแพร่กระจายของสัตว์กินเนื้อในเขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง	บุษบง กาญจนสาขา	2544
15	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการของอุทยาน แห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี	บุญฤทธิ์ ลิ้มลั่น	2548
16	ความชุกชุมของชนิดนกในอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ธีรพล ทองเพชร	2549
17	ความชุกชุมของชนิดนกในอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ธีรพล ทองเพชร	2549

18	แมวลายหินอ่อนสัตว์ป่าสงวนของไทยกับข้อมูลที่ต้องติดตาม	อาทิตย์ ชัยนกิจ, สมหญิง ทัพภิกรณ์, อิศรินทร์ โสธรจิตต์, ประจักษ์ บัวแก้ว, สมคิด หล้าแก้ว	2550
19	การสำรวจและออกแบบเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติสายคลองบางเลน-ห้วยวังเดชอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ศุภพงษ์ บุญเกียรติ	
20	ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมชีวภาพ และการให้บริการของอุทยานแห่งชาติเขาสก อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ธนธิป ไอลวรชัยวงศ์	
อุทยานแห่งชาติไทรโยค			
21	การสำรวจสภาพป่าเพื่อกำหนดเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	2537
ลำดับ	งานวิจัยเรื่อง	ผู้วิจัย	ปีพ.ศ.ที่ทำการวิจัย
22	กล้วยไม้ในอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดสุราษฎร์ธานี	สุมน อภินันทนพงศ์	2551
23	การศึกษาลักษณะโครงสร้าง และองค์ประกอบของชนิดพรรณไม้ในป่าดงดิบชื้น อุทยานแห่งชาติไทรโยค	สัจจาพร หงส์ทอง,บรรดิษฐ์ หงส์ทอง	
24	การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการของอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดสุราษฎร์ธานี	วรินทร์ ทับเคลียว	2551
อุทยานแห่งชาติศรีพังงา			
25	การศึกษาความหลากหลายของพืชมีท่อลำเลียง บริเวณอุทยานแห่งชาติศรีพังงา จังหวัดพังงา	จรัส ลีรติวงศ์, สายใจ จรเอียด	
อุทยานแห่งชาติเขาลง			
26	โครงการ ความหลากหลายของพืชวงศ์ขิงในเขตอุทยานแห่งชาติเขาลง จังหวัดนครศรีธรรมราช	ผศ.ดร.ฉัตรชัย งามเรียบสกุล	
27	การจำแนกกลุ่มประชากรของปลาพลวง(Greater Brook carp) ในน้ำตกกรุงชิง น้ำตกพรหมโลกและน้ำตกอ้ายเขียว อุทยานแห่งชาติเขาลง จังหวัดนครศรีธรรมราชด้วยการวิเคราะห์เชิงพันธุ	นายมนิต พลหลา	
28	การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพของชุมชนบ้านปลายอน ต.พรหมโลก อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช	น.ส.สุลิตรา ราชเวช	

29	เรื่อง คุณภาพน้ำและชนิดของปลาน้ำจืดที่พบบริเวณน้ำตกพรหมโลกน้ำตกวังไม้ปึกและน้ำตกอ้ายเจียว อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จ.นครศรีธรรมราช	สุภาพร สุทิน และมุกดาวัลย์ จันทน้อย	
30	การศึกษากฎมีปัญหามุขมนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาหลวง อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช	สิริพรรณ ทองปัสโน	
31	การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างมีส่วนร่วมในตำบลกรุงชิง จังหวัดนครศรีธรรมราช	เชาวลิต สิริฤทธิ์	
32	อบต. เขาพระ เปิดใจลชวิจัยท้องถิ่น" ค้นตัวตนเพื่อคนท้องถิ่น	เกศสุดา สิทธิสันติกุล	
33	การออกแบบและพัฒนาเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ เส้นทางน้ำตกกรุงชิง อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช	มนตรี บัวแก้ว :	2540
34	แนวทางการจัดการพื้นที่ป่ากันชนของอุทยานแห่งชาติเขาหลวง : กรณีศึกษา ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	อร่าม ศรีปรางค์	2543
35	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจ-สังคมของราษฎร ที่มีส่วนร่วมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาหลวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	สืบสกุล หนูไชยา	2543
ลำดับ	งานวิจัยเรื่อง	ผู้วิจัย	ปีพ.ศ.ที่ทำการวิจัย
36	การประเมินคุณภาพการจัดการด้านนันทนาการในอุทยานแห่งชาติ กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช	ปรีชา วิทย์พันธุ์	2545
	ความหลากหลายของชุมชนท้องถิ่นพื้นที่อนุรักษ์กับการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่ออาหาร	ภาณุมาศ ลาดปาละ, กณิต ธนธรรมเจริญ, ทะนงศักดิ์ ละมุนกิจ, อมรัตน์ เลี่ยมตระกูลพานิช, สุรัช โภคะมณี, มณีนรัตน์ สกุลศิริจิตร, บัญชา รุ่งรจนา, พงศ์ธร บรรณโคภิชู, ขจรเดช นิลพยัคฆ์	2550
อุทยานเขาน้ำตกโยง			
37	พฤติกรรมทำลายและการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของนักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ : กรณีศึกษาอุทยานเขาน้ำตกโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช	ณัฐพล รัตนพันธุ์	
อุทยานเขาน้ำตกสี่ขีด			
38	การเดินป่าศึกษาธรรมชาติ-เขาน้ำตกในอุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด	นางสาวศิริพร วงศ์สวัสดิ์	
อุทยานแห่งชาติเขานัน			

39	ความหลากหลายของเทอริโดไฟต์ บริเวณอุทยานแห่งชาติเขานัน จังหวัดนครศรีธรรมราช	ทวีศักดิ์ บุญเกิด, ปริญญานุช ธรรมาศ, สหัช จันทนา อรพินท์	2549-2550
40	โครงการ การศึกษานิดและการกระจายตัว ช่วงเวลาการออกดอก และติดฝักของกล้วยไม้ป่า ที่เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติ บริเวณ อุทยานแห่งชาติเขานัน	พัฒนพร รินทจักร	
อุทยานแห่งชาติเขาพนมเบญจา			
41	การประยุกต์ใช้การสำรวจระยะไกลในการจำแนกพื้นที่ป่าไม้และก เปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ บริเวณป่าสงวนแห่งชาติเขาพนมเบญจา และอุทยานแห่งชาติเขาพนมเบญจา จังหวัดภูเก็ต	สุกฤดี กระจ่างจันทร์	2550
42	การใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรในแปลงปลูกป่า (FPT) ที่ 3/1 และ 4/1 อุทยานแห่งชาติเขาพนมเบญจา อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่	ถิร จงตระกูล	2550
อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า			
43	โครงการสำรวจชีวประมงและระบบนิเวศทางน้ำในเขตพื้นที่ลุ่ม น้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ : พันธุ์สัตว์น้ำบริเวณต้น น้ำของลุ่มน้ำปากพนังในเขตอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า	ไพโรจน์ สิริมนตากรณ์ , เดชาวุธ เศรษฐพรค์	2542
ลำดับ	งานวิจัยเรื่อง	ผู้วิจัย	ปีพ.ศ.ที่ทำกร วิจัย
44	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความกว้างวงปีไม้สุหรียญ (Toona febrifuga M. Roem) กับสภาพภูมิอากาศและ ปรากฏการณ์ ENSO ที่อุทยานแห่งชาติเขาปู่เขาย่า	พีรนาฏ คิตติ	2544
45	ปัจจัยที่มีผลสำเร็จในการดำเนินการตามมาตรา 22 แห่ง พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504	เพลินจิตร ภาวักส์สวัสดิ์	2549
46	สถานภาพและการกระจายของชนิดพันธุ์พืชเฉพาะถิ่นหายาก หรือใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่บริเวณทะเลสาบสงขลา จังหวัดพัทลุง และสงขลา	วัชรินทร์ นวลแก้ว, นิรัตน์ จินตนา, ชัยณรงค์ วิทยาวงศรุ จิ, วรคลต์ แจ่มจำรูญ, นพวรรณ เสวตานนท์	2550
47	การสำรวจ คัดเลือก และเก็บรวบรวมพันธุกรรมไม้ป่า	ประเสริฐ ดิยานนท์ , รัตนะ ไทขงาม, ธิดิ วิจารณ์, บรรดิษฐ์ หงส์ทอง, ประพันธ์ ผู้กฤตยา คามิ, ประพาย แก่นนาค, สมบูรณ์ บุญยืน, วิโรจน์ ครอบศิริ	2550
48	อนุกรมวิธานของเฟิร์นบริเวณอุทยานแห่งชาติเขาปู่เขาย่า จังหวัดพั	รัศมี สิมมา	2551
อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง			

49	ปัจจัยและกิจกรรมการพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา	นฤมล สุขเนาวรัตน์	
50	บทบาทองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาเฉพาะกรณี อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง	จักรพงศ์ มนต์พิทักษ์ชัย	2549

อุทยานแห่งชาติสันกาลาคีรี			
51	การใช้ประโยชน์ของพรรณพืชบริเวณป่าไผ่เทพกษานหินลับ อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา	ภมร แผงกุล	
อุทยานเขาน้ำตกทรายขาว			
52	การวิจัยและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบยั่งยืนในท้องถิ่น กรณีศึกษาอุทยานเขาน้ำตกทรายขาว อ. โกลโพนธ์ จ. ปัตตานี	นันทรัตน์ นามบุรี	
53	ทัศนคติของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการประกาศจัดตั้งอุทยานเขาน้ำตกทรายขาว	สมชาย ลาภนิมิตชัย	2546

ลำดับ	งานวิจัยเรื่อง	ผู้วิจัย	ปีพ.ศ.ที่ทำการวิจัย
อุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาดี			
54	เรื่อง โครงการอุปการะครอบครัวนกเงือก ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ บูโด-สุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส ยะลา และปัตตานี	ศ.ดร.พิไล พูลสวัสดิ์	2537
อุทยานแห่งชาติบางลาง			
55	การศึกษาความหลากหลายชนิดของ สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกและ สัตว์เลื้อยคลาน	นายธัญญา จันอาจ	1 ต.ค.44-30 ก.ย.45
56	การศึกษาความหลากหลายชนิดของไม้สกุลไทร	นายภาณุมาศ จันทรสุวรรณ:	ธ.ค.45-พ.ค.47

1.2 งานวิจัยที่อยู่ในช่วงดำเนินการ

งานวิจัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่รับผิดชอบ ซึ่งมีงานวิจัยอยู่ในช่วงดำเนินการ รวม 8 งานวิจัย จาก 7 อุทยาน ดังนี้

ลำดับ	งานวิจัยเรื่อง	ผู้วิจัย	ปีพ.ศ.ที่ทำการวิจัย
1	การสำรวจและศึกษาความหลากหลายของจุลินทรีย์ดินที่เป็นประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ภาคใต้ของประเทศไทย	พนิดา ปรีเปรมโมทย์	มกราคม 2553 ถึง ธันวาคม 2553
2	การศึกษานิเวศและความหนาแน่นของรินฝอยทรายในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวภาคใต้ตอนล่าง ณ อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า อุทยานแห่งชาติเขาน้ำค้าง อุทยานแห่งชาติทะเลบัน และอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	อุบลรัตน์ นิลแสง	กรกฎาคม 2553 ถึง สิงหาคม 2553
3	การศึกษาคูณภาพน้ำและปลาน้ำจืดที่พบบริเวณอุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด จังหวัดนครศรีธรรมราช	สิริภรณ์ นวลศรี	ธันวาคม 2552 ถึง มิถุนายน 2554
4	การศึกษาคูณภาพความหลากหลายทางพันธุกรรมของช้างป่าในประเทศไทย	สุธาทิพย์ เดชชัยศรี	1 กุมภาพันธ์ 2553 ถึง 31 มกราคม 2554
5	การศึกษาคูณภาพน้ำ และชนิดและการกระจายพันธุ์ของพรรณไม้น้ำบริเวณ อุทยานเขาน้ำตกสี่ขีด	วิไล โรจนศิลป์	พฤษภาคม 2552 ถึง มิถุนายน 2554

6	การศึกษาการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน 8 ประเภทภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาสกจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อการวางแผนการจัดการที่เหมาะสม	ดลนภวรรณ เรืองณรงค์	กันยายน 2553 ถึง กุมภาพันธ์ 2554
7	ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทในอุทยานแห่งชาติเขาสก ต่อปริมาณน้ำท่า ตะกอนแขวนลอย และคุณภาพน้ำบางประการในคลองสก ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสก	ชุตินา ศรียาภรณ์	กันยายน 2553 ถึง กุมภาพันธ์ 2554
8	การศึกษาความหลากหลายทางชนิดของมอดแอมโบรเซียในเผ่าพืชย่อย Xyletrina (Coleoptera : Curculionidae, Xyletrinae) ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาลง	วิสุทธิ์ สิทธิธนา	กันยายน 2553 ถึง มิถุนายน 2554

